

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.02.2016
Sayı: 284

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin içinde bulunduğu terör, güvenlik, ekonomik istikrarsızlık, siyasi belirsizlik, dış politika sorunları, komşularıyla iyi geçinmeme ve toplumsal huzurun olmayışı gibi çok önemli sorunları doğrudan turizm sektörüne de çok olumsuz etki yapmaktadır. Şu anki verilere göre ortalama.%38'lik bir rezervasyon kaybı yaşanmaktadır ki bu rakamın daha da artabileceği endişesi bulunmaktadır. Bu durumda Türkiye'nin yalnızca turizm sektöründeki kaybı en az 10 milyar dolar olacaktır ki bu da ülke turizminin çökmesi demektir. Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB)'nin açıklamasına göre; Türkiye'nin Eylül 2015'de otel doluluğu 2014 yılının aynı dönemine oranla %12,4'lük bir düşüş ile %65,3'e gerilemiştir. Ülkemize en fazla turist geldiği ikinci ülke olan Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı 2014 yılında 4.482.388 kişi iken, 2015 yılında 3.652.430 kişiye düşmüştür. Rusya ile yaşanan krizin etkileri daha net olarak ortaya çıkmadan 2015 yılında Rusya'dan gelen turist sayısı %18,5 azalmıştır. Ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik krizin turizm sektörüne etkilerinin incelenip, turizm sektöründe meydana gelen gerileme ve gelir kayıplarının araştırılıp, sektörün gerilememesi ve olumsuz etkilerin giderilmesi ve turizm sektörünün canlanıp, dünya turizm pastasından aldığı payın azalmayıp, artması için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği, Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 05.02.2016

Saygılarımızla.

Av. Haluk PEKŞEN
Trabzon Milletvekili

Kadın Durum

2. Tokat

1. Kemal Zeybek
Samsun

3. İrfan BAKIN
İSPART

4. Mehmet GÖKER
Burdur Milletvekili

5. Mehmet GÖKER
Zonguldak

6. Mehmet GÖKER
Gonaklık

7. Mehmet GÖKER
TST

8. Mehmet GÖKER
Mersin

9. Mehmet GÖKER
Hüseyin GAMAĞ

10. Mehmet GÖKER
Mersin

11. Mehmet GÖKER
Mersin

12. Mehmet GÖKER
Mersin

13. Mehmet GÖKER
Mersin

14. Mehmet GÖKER
Mersin

15. Mehmet GÖKER
Mersin

16. Mehmet GÖKER
Mersin

17. Mehmet GÖKER
Mersin

18. Mehmet GÖKER
Mersin

19. Mehmet GÖKER
Mersin

20. Mehmet GÖKER
Mersin

21. Mehmet GÖKER
Mersin

22. Mehmet GÖKER
Mersin

23. Mehmet GÖKER
Mersin

24. Mehmet GÖKER
Mersin

25. Mehmet GÖKER
Mersin

26. Mehmet GÖKER
Mersin

27. Mehmet GÖKER
Mersin

28. Mehmet GÖKER
Mersin

29. Mehmet GÖKER
Mersin

30. Mehmet GÖKER
Mersin

31. Mehmet GÖKER
Mersin

32. Mehmet GÖKER
Mersin

33. Mehmet GÖKER
Mersin

34. Mehmet GÖKER
Mersin

35. Mehmet GÖKER
Mersin

36. Mehmet GÖKER
Mersin

37. Mehmet GÖKER
Mersin

38. Mehmet GÖKER
Mersin

39. Mehmet GÖKER
Mersin

40. Mehmet GÖKER
Mersin

41. Mehmet GÖKER
Mersin

42. Mehmet GÖKER
Mersin

43. Mehmet GÖKER
Mersin

44. Mehmet GÖKER
Mersin

45. Mehmet GÖKER
Mersin

46. Mehmet GÖKER
Mersin

47. Mehmet GÖKER
Mersin

48. Mehmet GÖKER
Mersin

49. Mehmet GÖKER
Mersin

50. Mehmet GÖKER
Mersin

51. Mehmet GÖKER
Mersin

52. Mehmet GÖKER
Mersin

53. Mehmet GÖKER
Mersin

54. Mehmet GÖKER
Mersin

55. Mehmet GÖKER
Mersin

56. Mehmet GÖKER
Mersin

57. Mehmet GÖKER
Mersin

58. Mehmet GÖKER
Mersin

59. Mehmet GÖKER
Mersin

60. Mehmet GÖKER
Mersin

61. Mehmet GÖKER
Mersin

62. Mehmet GÖKER
Mersin

63. Mehmet GÖKER
Mersin

64. Mehmet GÖKER
Mersin

65. Mehmet GÖKER
Mersin

66. Mehmet GÖKER
Mersin

67. Mehmet GÖKER
Mersin

68. Mehmet GÖKER
Mersin

69. Mehmet GÖKER
Mersin

70. Mehmet GÖKER
Mersin

71. Mehmet GÖKER
Mersin

72. Mehmet GÖKER
Mersin

73. Mehmet GÖKER
Mersin

74. Mehmet GÖKER
Mersin

75. Mehmet GÖKER
Mersin

76. Mehmet GÖKER
Mersin

77. Mehmet GÖKER
Mersin

78. Mehmet GÖKER
Mersin

79. Mehmet GÖKER
Mersin

80. Mehmet GÖKER
Mersin

81. Mehmet GÖKER
Mersin

82. Mehmet GÖKER
Mersin

83. Mehmet GÖKER
Mersin

84. Mehmet GÖKER
Mersin

85. Mehmet GÖKER
Mersin

86. Mehmet GÖKER
Mersin

87. Mehmet GÖKER
Mersin

88. Mehmet GÖKER
Mersin

89. Mehmet GÖKER
Mersin

90. Mehmet GÖKER
Mersin

91. Mehmet GÖKER
Mersin

92. Mehmet GÖKER
Mersin

93. Mehmet GÖKER
Mersin

94. Mehmet GÖKER
Mersin

95. Mehmet GÖKER
Mersin

96. Mehmet GÖKER
Mersin

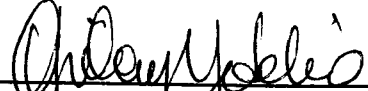
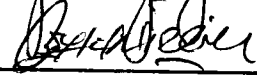
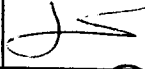
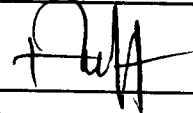
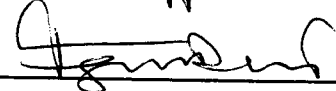
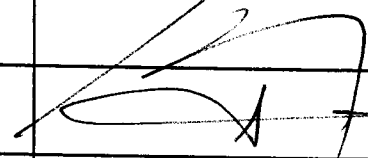
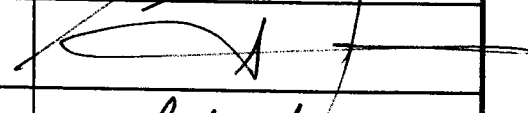
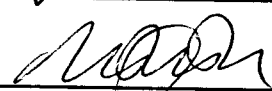
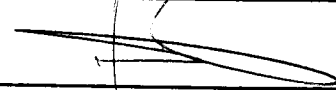
97. Mehmet GÖKER
Mersin

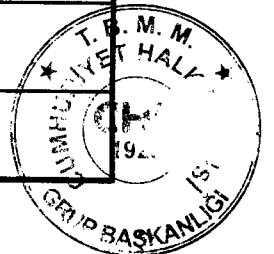
98. Mehmet GÖKER
Mersin

99. Mehmet GÖKER
Mersin

100. Mehmet GÖKER
Mersin

284.. Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Nihat Yeşil ¹⁶	Ankara	
Gülay Yenerci ¹⁶	İstanbul	
Ceyhan İlgür ¹¹	Bursa	
Veddi Gündoğdu ¹⁸	KIRKLAREĞİ	
Mevlüt Duda ¹¹	Hatay	
Yakup Akkaya ²¹	İstanbul	
Elif Doğan Tarkan ¹¹	Azad	
Nurhayat Altın Karsıoğlu ²¹	Bursa	
Kann Arslan ¹¹	Denizli	
Murat Emir ⁷⁶	Ankara	
Okan GAYRANCIOĞLU	Edirne	
Erolan Ayden ²¹	Bursa	
Nurettin Demirk ²¹	Muş	
Ceyhan Arık ⁷⁶	KARS	

GEREKÇE

Doğal, tarihi ve kültürel varlıklar bakımından büyük çeşitliliğe sahip bir ülke olan Türkiye, turizmin bütün çeşitlerini barındıran çok önemli bir potansiyele sahiptir. Siyasi ve ekonomik krizlerden çok etkilenen turizm sektörü, son dönemde siyasi gelişmelerden en çok etkilenen sektör olmuştur. Dünya turizm potansiyelinin değeri göz önüne alındığında, yılların birikimi ile bugünkü noktaya gelmiş Türk turizm sektörünün daha da gelişmesi beklenirken krize girmesi, diğer sektörleri de olumsuz etkileyeceği gibi, yerinde ve zamanında alınmayan önlemler ve desteklerin ileride hiçbir etkisi olmayabilir.

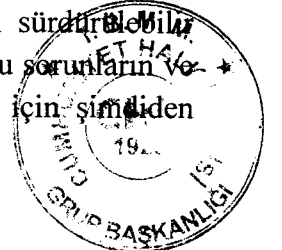
Dünyada 2014 yılında uluslararası turizm gelirleri 1 trilyon 245 milyar dolara ulaşmıştır; En fazla turist Avrupa'ya gelirken (2014 yılı 584 milyon), en fazla geliri de (2014 yılı 509 milyar dolar) Avrupa elde etmektedir. Türkiye dünya turizm gelirlerinden sadece %2,8 pay almaktadır.

Türkiye'nin turizm gelirleri, ziyaretçi sayısı yıllar itibariyle artmasına rağmen, kişi başına ortalama harcama ve ortalama geceleme sayısında bir artış yoktur. Üstelik kişi başına ortalama harcama sayısı inişli-çıkışlı bir trend göstermektedir. Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketine göre, Türkiye'nin 2014 yılı itibariyle turizm geliri 34.305.904.000 Dolar, ziyaretçi sayısı 41.415.070 kişi iken, kişi başı ortalama harcama 828 dolar, ortalama geceleme sayısı 10'dur. Türkiye'nin 2015 yılı itibariyle turizm geliri 31.464.777.000 Dolar, ziyaretçi sayısı 41.617.350 kişi iken, kişi başı ortalama harcama 756 Dolar'a düşmüştür. Türkiye'nin turizm geliri 2014 yılına göre 2015 yılında %8,3 oranında azalmıştır.

Ülkemizden çıkış yapan yabancı sayısı 2014 yılında 36.507.184 iken, 2015 yılında 35.903.327 kişiye gerilemiştir. Ülkemize en fazla turist geldiği ikinci ülke olan Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı 2014 yılında 4.482.388 kişi iken, 2015 yılında 3.652.430 kişiye düşmüştür. Rusya ile yaşanan krizin etkileri daha net olarak ortaya çıkmadan 2015 yılında Rusya'dan gelen turist sayısı %18,5 azalmıştır.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından açıklanan 2015 Seyahat ve Turizm Rekabet Endeksi'nde ilk sırada İspanya yer alırken, Türkiye listenin 44'üncü sırasında yer almıştır. Aynı raporun uluslararası karşılaştırmalarına göre, 2013 yılında gelen turist sayısında Türkiye 6. sırada yer alırken, 1.sırada yer alan Fransa'ya Türkiye'ye gelen turist sayısının 2 katından fazla turist gelmiştir. Uluslararası turizm gelirinde Türkiye 11.sırada yer alırken, ABD 1.sırada, en fazla turist geldiği Fransa 3.sırada yer almıştır.

Diğer sektörlerin de gelişmesini sağlayan lokomotif bir sektör olan turizmin ülkemiz ekonomisine katkısı hem döviz rezervlerini artırması hem de doğrudan ve dolaylı olarak istihdama yaptığı katkı ile çok önemlidir. Ülkemizin turizm potansiyelinin sürdürülebilir olması ve turizm potansiyelinin korunması amacıyla sektörün içinde bulunduğu sorunların ve ülkemiz siyasi ve ekonomik gelişmelerinin olumsuz etkilerinin giderilmesi için şimdiden gerekli önlemlerin alınması gereklidir.

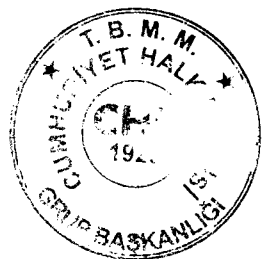

Ülkemizin içinde bulunduğu terör, güvenlik, ekonomik istikrarsızlık, siyasi belirsizlik, dış politika sorunları, komşularıyla iyi geçinmeme ve toplumsal huzurun olmayışı gibi çok önemli sorunları doğrudan turizm sektörüne çok olumsuz etki yapmaktadır. Şu anki verilere göre ortalama.%38'lik bir rezervasyon kaybı yaşanmaktadır ki bu rakamın daha da artabileceği endişesi bulunmaktadır. Bu durumda Türkiye'nin yalnızca turizm sektöründeki kaybı en az 10 milyar dolar olacaktır ki bu da ülke turizminin çökmesi demektir.

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB)'nin açıklamasına göre; Türkiye'nin Eylül 2015'de otel doluluğu 2014 yılının aynı dönemine oranla %12,4'lük bir düşüş ile %65,3'e gerilemiştir.

1999 yılında yaşanan siyasi krizde yeni satışlar yapılmadığı gibi, eski satışlarında iptal edilmesi ile turizm bir anda çökmüştü. O zamanki koalisyon hükümeti çok ciddi tedbirler alarak Türk turizminin yaşadığı büyük krizden çıkmasına katkı sağlamıştı. O dönemde uçaklara yakıt desteği; turizm firmalarına aktif büyüklükleriyle orantılı ucuz ve uzun vadeli kredi desteği (2 yıl ödemesiz 4 yıl vadeli); yurt dışında birçok ülkede yazılı ve görsel basında yoğun Türkiye tanıtım reklamları; Türkiye'ye getirilen her turist için kişi başına 25 dolar pirim; tur operatörü, hava yolu şirketi, acente otel gibi turizm şirketlerine vergi ve SSK borçlarını faizsiz vadelendirme ve yapılandırma olanağı tanınması turizm sektörünün krizden çıkmasını sağlamıştı. Bugün ülkemiz turizm sektörü tarihinin en büyük ekonomik krizine girmiş olmasına rağmen hükümetin aldığı tek destek uçaklara yakıt desteğidir. Bu desteğin de yetersiz kaldığı ortaya çıkan sonuçlardan kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik krizin turizm sektörüne etkilerinin incelenip, turizm sektöründe meydana gelen gerileme ve gelir kayıplarının araştırılıp, sektörün gerilememesi ve olumsuz etkilerin giderilmesi ve turizm sektörünün canlanıp, dünya turizm pastasından aldığı payın azalmayıp, artması için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

GEREKÇE ÖZETİ

Doğal, tarihi ve kültürel varlıklar bakımından büyük çeşitliliğe sahip bir ülke olan Türkiye, turizmin bütün çeşitlerini barındıran çok önemli bir potansiyele sahiptir. Siyasi ve ekonomik krizlerden çok etkilenen turizm sektörü, son dönemde siyasi gelişmelerden en çok etkilenen sektör olmuştur. Dünya turizm potansiyelinin değeri göz önüne alındığında, yılların birikimi ile bugünkü noktaya gelmiş Türk turizm sektörünün daha da gelişmesi beklenirken krize girmesi, diğer sektörleri de olumsuz etkileyeceği gibi, yerinde ve zamanında alınmayan önlemler ve desteklerin ileride hiçbir etkisi olmayabilir.

Türkiye'nin turizm gelirleri, ziyaretçi sayısı yıllar itibariyle artmasına rağmen, kişi başına ortalama harcama ve ortalama geceleme sayısında bir artış yoktur. Üstelik kişi başına ortalama harcama sayısı inişli-çıkışlı bir trend göstermektedir. Çıkış Yapan Ziyaretçiler Anketine göre, Türkiye'nin 2014 yılı itibariyle turizm geliri 34.305.904.000 Dolar, ziyaretçi sayısı 41.415.070 kişi iken, kişi başı ortalama harcama 828 dolar, ortalama geceleme sayısı 10'dur. Türkiye'nin 2015 yılı itibariyle turizm geliri 31.464.777.000 Dolar, ziyaretçi sayısı 41.617.350 kişi iken, kişi başı ortalama harcama 756 Dolar'a düşmüştür. Türkiye'nin turizm geliri 2014 yılına göre 2015 yılında %8,3 oranında azalmıştır.

Ülkemizden çıkış yapan yabancı sayısı 2014 yılında 36.507.184 iken, 2015 yılında 35.903.327 kişiye gerilemiştir. Ülkemize en fazla turist geldiği ikinci ülke olan Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı 2014 yılında 4.482.388 kişi iken, 2015 yılında 3.652.430 kişiye düşmüştür. Rusya ile yaşanan krizin etkileri daha net olarak ortaya çıkmadan 2015 yılında Rusya'dan gelen turist sayısı %18,5 azalmıştır.

Ülkemizin içinde bulunduğu terör, güvenlik, ekonomik istikrarsızlık, siyasi belirsizlik, dış politika sorunları, komşularıyla iyi geçinmemesi ve toplumsal huzurun olmayışı gibi çok önemli sorunları doğrudan turizm sektörüne çok olumsuz etki yapmaktadır. Şu anki verilere göre ortalama.%38'lik bir rezervasyon kaybı yaşanmaktadır ki bu rakamın daha da artabileceği endişesi bulunmaktadır. Bu durumda Türkiye'nin yalnızca turizm sektöründeki kaybı en az 10 milyar dolar olacaktır ki bu da ülke turizminin çökmesi demektir.

Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği (TUROB)'nin açıklamasına göre; Türkiye'nin Eylül 2015'de otel doluluğu 2014 yılının aynı dönemine oranla %12,4'lük bir düşüş ile %65,3'e gerilemiştir.

1999 yılında yaşanan siyasi krizde yeni satışlar yapılmadığı gibi, eski satışlarında iptal edilmesi ile turizm bir anda çökmüştü. O zamanki koalisyon hükümeti çok ciddi tedbirler alarak Türk turizminin yaşadığı büyük krizden çıkmasına katkı sağlamıştı. O dönemde uçaklara yakıt desteği; turizm firmalarına aktif büyüklükleriyle orantılı ucuz ve uzun vadeli kredi desteği (2 yıl ödemesiz 4 yıl vadeli); yurt dışında birçok ülkede yazılı ve görsel basında yoğun Türkiye tanıtım reklamları; Türkiye'ye getirilen her turist için kişi başına 25 dolar pirim; tur operatörü, hava yolu şirketi, acente otel gibi turizm şirketlerine vergi ve SSK borçlarını faizsiz vadelendirme ve yapılandırma olanağı tanınması turizm sektörünün krizden

çıkmasını sağlamıştı. Bugün ülkemiz turizm sektörü tarihinin en büyük ekonomik krizine girmiş olmasına rağmen hükümetin aldığı tek destek uçaklara yakıt desteğidir. Bu desteğin de yetersiz kaldığı ortaya çıkan sonuçlardan kolaylıkla anlaşılmaktadır.

Ülkemizin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik krizin turizm sektörüne etkilerinin incelenip, turizm sektöründe meydana gelen gerileme ve gelir kayıplarının araştırılıp, sektörün gerilememesi ve olumsuz etkilerin giderilmesi ve turizm sektörünün canlanıp, dünya turizm pastasından aldığı payın azalmayıp, artması için gerekli politikaların üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasına ihtiyaç duyulmaktadır.